

Artista segarrenca

Inés Pla

L'artista que ha modelat el nou capgròs Guanxo presentat aquesta Festa Major a Tàrrrega.

El Guanxo ha estat tot un èxit...

El Guanxo era un personatge popular no només a Tàrrrega, sinó també als pobles de la vora; sobretot entre la gent que ronda els quaranta anys. Abans te'l trobaves al pub, parlant amb tothom; tenia una personalitat molt peculiar. La seua figura ha trascendit bastant.

Com va sortir la idea de fer-li un capgròs?

Al maig passat vam estrenar l'Àliga a Tàrrrega i ja parlàvem de la propera moguda: fer quatre nans, representant personatges molt coneguts de la ciutat. L'Associació Guixanet és la que mou tot aquest projecte, per tant, un nan seria el Guixanet. Un altre seria la Rosalia de les bicis, l'altre, el Guanxo i ens en va quedar un per definir. Però el primer nom que va sortir, i que estava claríssim, va ser el Guanxo. Vam preferir començar per ell perquè hi era; al Guanxo li va encantar el projecte. Li vam fer les fotos al novembre i, tot i que ja havia començat a modelar no li vaig poder ensenyar el seu capgròs perquè es va morir al febrer.

Però ara aquest homenatge ha agafat encara més transcendència.

Vas cuidar molt la caracterització, oi?

Calia vestir-lo com anava ell, de cowboy, i fer-li donar tombs per Tàrrrega amb la bici. Va lligat amb corretges per poder pedalar. Vaig voler reproduir la rialla, però la part tendra. He volgut agafar més la part realista que no pas la caricaturesca. Que la gent, quan vegés al Guanxo, el vegés a ell, que donés la sensació que fós allà. La idea és que, a mesura que vagin sortint els altres, s'arribi a fer un ball de nans, però on cadascun tingui la seua personalitat i interactui amb el públic.

Quan vas fer el primer capgròs?

Mentre feia la carrera havia anat tenint feinetes, però volia buscar alguna cosa referent al meu ofici. I així va ser com vaig trucar a la porta del Ramon Aumedes, un escultor de Granollers que té el taller Sarandaca i fa gegants i capgrossos; també és l'artífex del pessebre de Granollers, del Carnestoltes, i de mogudes d'entitats i espectacles de carrer.

Inés Pla (Guissona, 1971) ha estat l'artista que ha modelat el nou capgròs Guanxo presentat aquesta Festa Major a Tàrrrega. Llicenciada en Belles Arts, ha vist com diverses iniciatives escenogràfiques a Ponent passaven per les seues mans: l'Aquelarre de Cervera, el Mercat Romà de Guissona, i, més recentment, la Mostra de Cinema Llatinoamericà de Lleida.

GUISSONA

A mi sempre m'havia agradat el món geganter i, amb l'Aumedes, hi vaig estar dos anys. Després d'un accident que em va obligar a estar de baixa un any i mig, vaig replantejar-me la vida. Vaig tornar cap a Guissona i em vaig buscar aquest taller.

Actualment, vius de les teues creacions?

Si; aquest és un dels somnis dels estudiants: tenir un taller o simplement, poder-te dedicar a això. Jo sóc dona de construir; d'embrutar-me, de tocar matèria. Però sempre ho havia vist difícil sobreviure fent gegants a la Segarra, perquè no és una comarca massa gran i semblava que no s'hi havien de fer moltes activitats. Però, realment, sí que es pot, perquè si no és un Carnestoltes són uns Reis...

Així que no són una feina exclusiva, els gegants i els capgrossos?

Sempre m'ho he combinat amb feines de muntatges, escenografies... Per exemple en vam fer una per un grup que fa òperes de petit format. Amb l'Alba Cuiné, que es escenògrafa, vam treballar pel Brot Escènic, el grup que era abans Alea Teatre. Ella feia els dissenys i jo assumia la part de construcció. Amb l'Alba també vam participar durant anys en la posada en escena de l'Aquelarre de Cervera. L'Alba m'animava a fer l'Aquelarre per allà a l'any 95, quan hi va haver el

canvi de direcció. Vam començar amb el Pep Oriol de Cervera, que s'encarregava de la direcció artística. El primer any vam realitzar un montatge gran i vam repetir durant unes quantes edicions fins que ho van portar a concurs.

En quins projectes participes, actualment?

Doncs, ara mateix, en l'exposició itinerant Kayart, de l'Ermengol, que ha estat a Lleida, a Sort, a Tàrrega... i que aquest mes anirà a Pont de Suert. Li van demanar que fés una exposició que sortís una mica dels dibuixos habituals del còmic i va dissenyar piragües-objecte.

I tu has materialitzat els dissenys.

Bé, jo i alguns artistes més. Li he fet set piragües i ara estic acabant-ne una vuitena, que és un contrabaix. Hi havia molta exigència amb els acabats, calia que fossin molt perfeccionistes, realistes. En aquest contrabaix, al final, hi anirà un lacat, amb aquell vernís tant perfecte dels instruments clàssics. Aquests acabats així no els havia fet mai, però, bé, són reptes! Aleshores cal comptar amb altres professionals; i jo tinc la sort que tinc el planxista aquí al costat...

Quines altres peces teues reconixeríem, a Kayart?

Per exemple, una piragua, partida pel mig, convertida

amb dos congues, amb els acabats d'aquest instrument; un ou farrat, amb la piragua que era la closca trencada. N'hi havia una altra que era un peix, uns llavis...

"Ja fa anys que la gent fa gegants i encara avui estan naixent colles"

Artista o artesana?

Uf! La eterna pregunta...! Potser em considero més artista. L'artesà s'entén més com el domini de la tècnica. A mi m'agradaria poder sortir una mica d'aquestes estructures convencionals. Innovar, ser més creativa. En fer els gegants tot està una mica estandaritzat, però és que costa, tirar-se de cap a aquestes noves propostes.

Quina salut té el circuit geganter a les comarques de Ponent?

A Lleida, en aquests darrers anys, s'ha remuntat molt. Sí que estàvem una mica adormits, però ens hem despertat. Ja fa anys que la gent fa gegants, i encara avui estan naixent colles. Ens trobem en un bon moment. És molt positiu que, a darrere de cada iniciativa, hi hagi una associació o institució. I això, a la llarga, encara anirà a més.

